https://nrat.ukrintei.ua/yak-naukovi-zhurnaly-vidpovidayut-na-vyklyky-shtuchnogo-intelektu-ta-shahrajstva/

ЯК НАУКОВІ ЖУРНАЛИ ВІДПОВІДАЮТЬ НА ВИКЛИКИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА ШАХРАЙСТВА

На сайті DOAJ опублікований матеріал «Принципи прозорості та кращих практик у науковому видавництві переглянуто та оновлено», підготовлений командою DOAJ у співпраці з COPE, OASPA та WAME.

У ньому йдеться про вихід п'ятої версії «Принципів прозорості та кращих практик у науковому видавництві» — документа, який давно став своєрідним стандартом якості для журналів у всьому світі. Нова редакція з'явилася саме тоді, коли галузь гостро потребує чітких орієнтирів. Найпомітніші зміни стосуються штучного інтелекту. Відтепер журнали мають встановити правила використання ШІ авторами: інструменти можна застосовувати для генерації чи редагування тексту, але штучний інтелект не може вважатися автором. Окремо вимагається прозоро декларувати використання нейромереж рецензентами та редакторами під час перевірки рукописів або підготовки експертних відгуків. Також рекомендовано розкривати політику доступу до контенту журналу для навчання ШІ-моделей. Другий важливий блок — захист від «викрадених» журналів. Підробки, які копіюють назву, ISSN і зовнішній вигляд легітимних видань,

стають дедалі більш поширеними. Оновлені принципи прямо забороняють такі дії та вимагають, щоб кожен журнал чітко визначав свій офіційний сайт, а всі дзеркала обов'язково перенаправляли на нього. Значно посилено вимоги до редакційної незалежності. Оцінку рукописів виокремили в окремий розділ. Заборонено винагороджувати редакторів залежно від кількості прийнятих статей і змішувати прийняття рішень з фінансовими питаннями (сплата публікаційних зборів чи надання пільг). Зосереджено увагу на захисті від геополітичного чи комерційного впливу. Оновлено підходи до академічної недоброчесності: детальніше описані питання самоплагіату, повторного використання тексту, препринтів та перекладів. З'явилися більш чіткі процедури розгляду скарг, апеляцій і захисту викривачів, а також вимоги до підготовки гостьових редакторів і рецензентів. Структура документу теж удосконалена: розділи про цілі й тематику журналу, а також про доступність, різноманітність, рівність та інклюзивність підняли на вищий рівень. У деяких країнах починають прив'язувати рейтинги видань саме до ступеня відповідності цим стандартам.

Детальніше:
https://blog.doaj.org/2026/10/29/the-principles-of-transparency-and-best-practice-in-scholarly-publishing-have-been-revised-and-updated,
https://doaj.org/apply/transparency,
https://docs.google.com/document/d/174xyPzsAy4xFWPTObH4JuTQOPgd7Lm0eA4D6HYK3Rew/edit?usp=sharing

Фото: Gemini_Generated_Image

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_Науковцям_новини #НРАТ_Освітянам_новини #НРАТ_АкадемДоброчесність #НРАТ_Бібліотекарям #НРАТ_НауковіВидання_новини

2026-10-30

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів